

ÕPPEKAVA

SISUKORD

SISUKORD.....	2
ÜLDSÄTTED.....	3
§ 1. Kooli õppekava ülesehitus.....	3
ÜLDOSA.....	4
Põhihariduse alusväärtused.....	4
§ 2. Hansa Kooli väärtused.....	4
Õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	5
§ 3. Hansa Kooli sihiseade.....	5
§ 4. Pädevused.....	5
Õppimise käsitlus ja õppekeskkond.....	7
§ 5. Õppimise käsitlus.....	7
§ 6. Õppekeskkond.....	8
Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti.....	9
§ 7. I kooliaste (1. - 3. klass).....	9
§ 8. II kooliaste (4. - 6. klass).....	10
§ 9. III kooliaste (7. - 9. klass).....	11
Õppekorraldus.....	12
§ 10. Tunnijaotusplaan ja õppekorralduse üldpõhimõtted.....	12
§ 11. Kooli eripära.....	16
§ 12. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.....	16
§ 13. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted.....	16
§ 14. Ohutuse valdkonna põhimõtted.....	18
§ 15. Tervise valdkonna põhimõtted.....	18
§ 16. Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted.....	18
§ 17. Loovtöö korraldamise põhimõtted.....	19
§ 18. Karjääriteenuste korraldamise põhimõtted.....	20
§ 19. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana.....	20
§ 20. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ning nõustamine.....	21
§ 21. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	21
Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	22
§ 22. Õppekorralduse põhimõtted ja kord.....	22
§ 23. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused.....	23
Hindamine, järgmisse klassi üleviimine ja põhikooli lõpetamine.....	24
§ 24. Hindamine.....	24
§ 25. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus.....	25
§ 26. Kokkuvõttev hindamine ning õpilase järgmisse klassi üleviimine.....	27
§ 27. Põhikooli lõpetamine.....	28
RAKENDUSSÄTTED.....	29
§ 28. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	29

ÜLDSÄTTED

§ 1. Kooli õppekava ülesehitus

- (1) Tartu Hansa Kooli (edaspidi kool) õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles kirjeldatakse õppe rõhuasetused ja tegevused õppekava täitmiseks.
- (2) Kooli õppekava koostamiseks ja arendamiseks kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
- (3) Õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkonnakavadest.
- (4) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - üldsätted;
 - kooli eripära, väärtused ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
 - õppekorraldus;
 - õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
 - loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused III kooliastmes;
 - õpilaste arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus;
 - õpilaste ja lastevanemate teavitamise ning nõustamise põhimõtted;
 - hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
 - karjääriteenuste korraldus;
 - õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (5) Ainekavad on koondatud lisadesse ainevaldkondade kaupa, neis esitatakse:
 - õppe-kasvatuseesmärgid;
 - õppesisu;
 - lõiming;
 - üldpädevused;
 - õppetegevused;
 - õpitulemused.
- (6) Kooli õppekavas on järgmiste ainevaldkondade kavad
 - keel ja kirjandus;
 - võõrkeeled;
 - matemaatika;
 - loodusained;
 - sotsiaalsained;
 - kunstiained;
 - tehnoloogia;
 - kehaline kasvatus.

ÜLDOSA

Põhihariduse alusväärtused

§ 2. Hansa Kooli väärtused

- (1) Põhihariduses toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erinevate võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.
- (2) Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.
- (3) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad Eesti Vabariigi põhiseaduses, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, vastutustunne elu hoidmise eest, õiglus, inimväärikus, lugupidamine endast ja teistest) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, isamaalisus, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (4) Uue põlvkonna sotsialiseerumine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse saavutuste omaksvõtul. Tugeva põhiharidusega inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
- (5) Meie **missioon** on: Õpihuvi kogu eluks!
Aidata kaasa õpilaste arenemisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides.
- (6) Meie **visioon** on: Väärtustame, märkame ja toetame õppijat. Kaasaegseid õpikäsitlusi rakendav, ühiskonna ootusi toetav ja eesmärgipõhiselt tegutsev koostöömiv kogukond.
- (7) Meie **põhieesmärk** on: Kooli ja kodu koostöös avastada ja arendada õppija andeid ning võimeid selliselt, et ta oskaks oma tulevikku kujundades teha teadlikke valikuid.
- (8) Meie **põhiväärtused** on:
 - **Isamaalisus** – väärtustame oma riiki ja rahvast, hoiame au sees ajalugu, traditsioone ja kultuuri. Austame kõigi õigust väärtustada oma rahvuslikku kuuluvust.
 - **Hoolivus** – märkame ja väärtustame kooliperre kuuluvate inimeste erinevusi ja isikupära, oleme sallivad erinevuste suhtes. Hinnates üksikisiku eripära, loome tervikliku ja omanäolise kooli.
 - **Loovus** – lähtume põhimõttest, et iga inimese anded vajavad avastamist ja arendamist. Töötame selle nimel, et igaüks õpiks tundma oma võimeid ja andeid.
 - **Teadlikkus** – oleme avatud uutele teadmistele ja oskame neid kriitiliselt analüüsida ja hinnata. Arendame õpilaste eneseteadlikkust ja ümbritseva väärtustamist.
 - **Vastutus** – teadvustame, et iga õigusega kaasnevad kohustused. Mõistame, et ainult läbi mõtestatud tegevuse saab muutuda elu paremaks.

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

§ 3. Hansa Kooli sihiseade

- (1) Hansa Koolil on hariv ja kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus ning valida oma huvide ja võimete kohast õpi- ja eluteed.
- (2) Koolis on õpetuse ja kasvatuse põhitaotlus tagada õpilase eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.
- (3) Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.
- (4) Kool koostöös koduga toetab õpilase põhiliste väärtushoiakute kujunemist. Õpilane mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enesemääratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.
- (5) Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Kooli lõpetanud noorel on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.
- (6) Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.
- (7) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele ja rahvuskultuuriga seonduva õppele.

§ 4. Pädevused

- (1) Kooli õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida. Pädevused jagunevad üld-, valdkonna- ja õppeainepädevusteks.
- (2) Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, samuti tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.
- (3) Üldpädevuste kujundamise viisid igas aines on täpsemalt kajastatud ainekavades. Üldpädevused on:
 - **kultuuri- ja väärtuspädevus** – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast; tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid;
 - **sotsiaalne ja kodanikupädevus** – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja norme; austada erinevate keskkondade, sh. suhtluskeskkondade reegleid ja

ühiskondlikku mitmekesisust, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel;

- **enesemääratluspädevus** – suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada suhtlemisprobleeme;
- **õpipädevus** – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasise õppimise vajadusi;
- **suhtluspädevus** – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada nii emakeeles kui ka võõrkeeletes, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; kirjutada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- **matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus** – suutlikkus kasutada matemaatikale omast keelt, sümboleid, meetodeid koolis ja igapäevaelus; suutlikkus kirjeldada ümbritsevat maailma loodusteaduslike mudelite ja mõõtmisvahendite abil ning teha tõenduspõhiseid otsuseid; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia olulisust ja piiranguid; kasutada uusi tehnoloogiaid eesmärgipäraselt;
- **ettevõtlikkuspädevus** – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärgid, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele; võtta arukaid riske;
- **digipädevus** – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

(4) Ainevaldkonna pädevuste kujundamise viisid vastavas aines on täpsemalt lahtikirjutatud klasside kaupa esitatud ainekavades.

Õppimise käsitlus ja õppekeskkond

§ 5. Õppimise käsitlus

- (1) Kooli õppekavas mõistetakse õpetamist kui õpikeskkonna ja õppetegevuse organiseerimist viisil, mis seab õpilase tema arengule vastavate, kuid pingutust nõudvate ülesannete ette, mille kaudu tal on võimalik omandada kavandatud õpitulemused.
- (2) Kooli õppekavas mõistetakse kasvatust kui õpilase suhete kujundamist teda ümbritseva maailmaga. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilaste loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks.
- (3) Õpet kavandades ja ellu viies:
 - arvestatakse õpilase taju- ja mõtlemisprotsesside eripära, võimeid, keelelist, kultuurilist ja perekondlikku tausta, vanust, sugu, tervises seisundit, huvi ja kogemusi;
 - arvestatakse, et õpilase õppekoormus oleks ea- ja jõukohane, võimaldades talle aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
 - võimaldatakse õpilastele mitmekesiseid kogemusi erinevatest kultuurivaldkondadest;
 - kasutatakse teadmisi ja oskusi reaalses olukorras; tehakse uurimistööd ning seostatakse erinevates valdkondades õpitavat igapäevase eluga;
 - luuakse võimalusi õppimiseks ja toime tulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes (õpilane-õpetaja, õpilane-õpilane);
 - kasutatakse nüüdisaegset ja mitmekesist õppemetoodikat, -viise ja -vahendeid (sealhulgas suulisi ja kirjalikke tekste, audio- ja visuaalseid õppevahendeid, aktiivõppemeetodeid, õpetatavate klassiruumi tingimustes, õppekäike, õues- ja muuseumiõpet jms);
 - kasutatakse asjakohaseid hindamisvahendeid, -viise ja -meetodeid;
 - kasutatakse diferentseeritud õpiülesandeid, mille sisu ja raskusaste võimaldavad õpilastel sobiva pingutustasemega õppida, arvestades sealjuures igaühe individuaalsust.
- (4) Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
- (5) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab kool õpet ja kujundab õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab ainete ülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määraates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
- (6) Kooli õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Konkreetsemalt tähendab see selliste teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtushoiakute ja -hinnangute omandamist, mis on vajalikud igapäevaelus toimetulekuks. Õppimise psühholoogiliseks aluseks on kogemus, mille õpilane omandab vastastikusel

toimes füüsilise, vaimse ja sotsiaalse keskkonnaga. Kogemusi omandades muutub õpilase käitumine eesmärgipärasemaks. Õpikeskkond kindlustatakse koolis õppekava alusel toimuva süstemaatilise ja sihipärase õppe- ja kasvatustegevusega. Õpikeskkonnaks on ka kodu ja laiemas elukeskkonnas toimivad mõjutused. Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja, kes võtab võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, õpib iseseisvalt ja koos kaaslastega, õpib oma kaaslasti ja ennast hindama ning oma õppimist analüüsima ja juhtima. Uute teadmiste omandamisel tugineb õpilane varasematele ning konstrueerib uue teabe põhjal enda teadmised. Omandatud teadmisi rakendatakse uutes olukordades, probleemide lahendamisel, valikute tegemisel, väidete õigsuse üle arutledes, oma seisukohti argumenteerides ning edasiste õpingute käigus. Õppimine on elukestev protsess, milleks vajalikud oskused ja töö-harjumused kujunevad põhihariduse omandamise käigus.

§ 6. Õpikeskkond

- (1) Õpikeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õpikeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.
- (2) Kool korraldab õppe, mis kaitseb ning edendab õpilaste vaimset ja füüsilist tervist. Õppekoormus vastab õpilase jõuvarudele.
- (3) Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel:
 - osaleb kogu koolipere;
 - luuakse vastastikusel lugupidamisel ja üksteise seisukohtade arvestamisel põhinevad ning kokkuleppeid austavad suhted õpilaste, vanemate, õpetajate, kooli juhtkonna ning teiste õpetuse ja kasvatusena seotud osaliste vahel;
 - koheldakse kõiki õpilasi eelarvamusteta, õiglaselt ja võrdõiguslikult, austades nende eneseväärikust ning isikupära;
 - jagatakse asjakohaselt ja selgelt otsustusõigus ja vastutus;
 - märgatakse ja tunnustatakse kõigi õpilaste pingutusi ja õpiedu; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest;
 - ennetatakse õpilaste vahelist vägivalda ja kiusamist;
 - ollakse avatud vabale arvamuste vahetusele, sealhulgas kriitikale;
 - luuakse õpilastele võimalusi näidata initsiatiivi, osaleda otsustamises ning tegutseda nii üksi kui ka koos kaaslastega.
 - luuakse õhkkond, mida iseloomustab abivalmidus ning üksteise toetamine õpi- ja eluraskuste puhul;
 - luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel;
 - korraldatakse koolielu inimõigusi ja demokraatiat austava ühiskonna mudelina, mida iseloomustavad kooliperes jagatud ja püsivad alusväärtused ning heade ideede ja positiivsete uuenduste toetamine;
 - korraldatakse koolielu lähtudes rahvusliku, rassilise ja soolise võrdõiguslikkuse põhimõtetest.
- (4) Füüsilist keskkonda kujundades jälgib kool, et:
 - kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus ning kujundus on õppe seisukohast otstarbekas;

- õppes on võimalused kasutada internetiühendusega IKT vahendeid ning õpilastel on võimalus kasutada kooliraamatukogu;
 - kasutatavate rajatiste ja ruumide sisustus on turvaline ning vastab tervisekaitse- ja ohutusnõuetele;
 - ruumid, sisseseade ja õppevara on esteetilise väljanägemisega;
 - kasutatakse eakohast ning individuaalsele eripärale kohandatavat õppevara, sealhulgas nüüdisaegseid info- ja kommunikatsioonitehnoloogiatel põhinevaid õppematerjale ja -vahendeid;
 - on olemas liikumistegevuse ning tervislike eluviiside edendamise võimalused nii koolitundides kui tunniväliselt.
- (5) Õpet võib korraldada ka väljaspool kooli ruume (sealhulgas kooliõues, looduses, muuseumides, arhiivides, keskkonnahariduskeskustes, ettevõtetes ja asutustes) ning virtuaalses õpikeskkonnas. Õpet võib korraldada ka erinevalt kooli päevakavas ja tunniplaanis kinnitatule: ekskursioonid, õppekäigud, projektipäevad ja -nädalad sh perepäev, kultuuriüritused sh jõulukontsert.

Õppe ja kasvatuse rõhuasetused kooliastmeti

§ 7. I kooliaste (1. - 3. klass)

(1) Esimese kooliastme lõpus õpilane:

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist; on viisakas, täidab lubadusi; teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida; oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest, oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas, oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- teab enda ja kaaslaste rahvuslikku kuuluvust ning suhtub enda ja kaaslaste rahvusesse lugupidavalt;
- oskab end häälestada ülesandega toime tulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada; oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase;
- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades;
- käitub loodust hoidvalt;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada; oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda;
- oskab kasutada lihtsamaid arvutiprogramme ning kodus ja koolis kasutatavaid tehnilisi seadmeid;
- austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seotavaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata; hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve;
- oskab ohtlikke olukordi vältida ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;

- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema.
- (2) Esimeses kooliastmes on õpetuse ja kasvatus põhitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks õppetööks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvat aega.
- (3) Esimeses kooliastmes keskendutakse:
- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade käitumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
 - positiivse suhtumise kujunemisele koolis käimisesse ja õppimisse;
 - õpiharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud töö oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
 - eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
 - põhiliste suhtlemis- ja koostööoskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja väärtustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
 - õpiraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (4) Õpetaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.
- (5) Õppetöö korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla üldõpetuslik tööviis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aineõpetuslikku tööviisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

§ 8. II kooliaste (4. - 6. klass)

- (1) Teise kooliastme lõpus õpilane:
- hindab harmoonilisi inimsuhteid, mõistab oma rolli pereliikmena, sõbrana, kaaslasena ja õpilasena; peab kinni kokkulepetest, on usaldusväärne ning vastutab oma tegude eest;
 - oskab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab suunamise abil kasutada eakohaseid õpivõtteid (sealhulgas paaris- ja rühmatöövõtteid) olenevalt õppeülesande iseärasustest;
 - väärtustab oma rahvust ja kultuuri teiste rahvuste ning kultuuride seas, suhtub inimestesse eelarvamusteta, tunnustab inimeste vaadete ja olukordade erinevusi ning mõistab kompromisside vajalikkust;
 - oskab oma tegevust kavandada ja hinnata ning tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi valida ja rakendada, oma eksimusi näha ja tunnistada ning oma tegevust korrigeerida;
 - oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta, teab oma tugevaid ja nõrku külgi ning püüab selgusele jõuda oma huvides;
 - oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua eakohasel tasemel keeleliselt korrektseid ning suhtlussituatsioonile vastavaid suulisi ja kirjalikke tekste ning mõista suulist kõnet;
 - tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes suhtlusolukordades, mis nõuavad otsest ja lihtsat infovahetust tuttavatel rutiinsetel teemadel;
 - on kindlalt omandanud arvutus- ja mõõtmisoskuse ning tunneb ja oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
 - väärtustab säästvat eluviisi, oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi ja hankida loodusteaduslikku teavet, oskab looduses käituda, huvitub loodusest ja looduse uurimisest;

- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina ning oskab arvutiga vormistada tekste;
 - oskab leida vastuseid oma küsimustele, hankida erinevatest allikatest vajalikku teavet, seda tõlgendada, kasutada ja edastada; oskab teha vahet faktil ja arvamusel;
 - tunnetab end oma riigi kodanikuna ning järgib ühiselu norme;
 - väärtustab kunstiloomingut ning suudab end kunstivahendite abil väljendada;
 - väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
 - on leidnud endale sobiva harrastuse ning omab üldist ettekujutust töömaailmast.
- (2) Teises kooliastmes on õpetuse ja kasvatuses põhitähtsuseks vastutustundlike ja iseseisvate õpilaste kujunemine. Õppetöös on oluline äratada ja säilitada õpilaste huvi õppekavaga hõlmatud teadmiste- ja tegevusvaldkondade vastu.
- (3) Teises kooliastmes keskendutakse:
- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
 - huvitegevuse võimaluste pakkumisele;
 - iseseisvate õpioskuste arendamisele ja aja planeerimisele (projektipäevad);
 - õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
 - õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.
- (4) Õpetuses rakendatakse mitmekesiseid tööviise ja ülesandeid, mis võimaldavad murdeikka jõudvatel õpilastel teha iseseisvaid valikuid ja seostada õpitut praktilise eluga ning aitavad toime tulla õpilaste individuaalselt erineva arenguga, nende muutuvate suhete ja tegutsemisega uutes rollides.

§ 9. III kooliaste (7. - 9. klass)

- (1) Kolmanda kooliastme lõpus õpilane:
- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlblusnorme, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
 - tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri ning aitab kaasa eesti keele ja kultuuri säilimisele ja arengule. Omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teistest rahvustest inimestesse eelarvamustevabalt ja lugupidavalt;
 - on teadmishimuline, oskab õppida ja leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
 - on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale, seab endale eesmärgid ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
 - suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
 - valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste;
 - suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste meetodite (loogika ja ruumilise mõtlemise) ning esitusviiside (valemite, mudelite, skeemide, graafikute) kasutamist;

- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;
 - oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
 - suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult riskita kasutada;
 - on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
 - suudab väljendada ennast loominguliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
 - väärtustab ja järgib tervislikku eluviisi ning on füüsiliselt aktiivne;
 - mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele.
- (2) Kolmandas kooliastmes on õppe ja kasvatuses põhitaotlus aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida. Kolmandas kooliastmes keskendutakse:
- õpimotivatsiooni hoidmisele;
 - õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
 - erinevate õpistrateegiatega teadvustatud kasutamisele ning enesekontrolli oskuse arendamisele;
 - oskus iseseisvalt kujundada ja arendada oma õpikeskkonda ja õppimise meetodeid;
 - iseseisvalt pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele, eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele (projektipäevad);
 - õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
 - õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

Õppekorraldus

§ 10. Tunnijaotusplaan ja õppekorralduse üldpõhimõtted

- (1) Põhikoolis on õppekava läbimiseks arvestatud üheksa aastat.
- (2) Õppeaasta koosneb 35 nädalast ning jaguneb viieks õppeperioodiks.
- (3) Tunnijaotusplaanis on lisaks kohustuslikele ainetundidele näidatud kooli jagatud lisatunnid (vaba tunniressursi arvelt). Lisatunnid kolme kooliastme erinevates õppeainetes võimaldavad klassi- või aineõpetajal õpitulemuste saavutamiseks vajalike meetodite valiku kaudu pöörata süvendatud tähelepanu üld- ja valdkonnapädevuste saavutamiseks.

I kooliaste (tundide arv nädalas, arvestusega 1h = 60 min)

	1.kl		2.kl		3.kl	RÕK	Hansa koolis	sh koolis lisaks
aine		aine		aine				
eesti keel	4.5	eesti keel	5	eesti keel	5.25	14.25	14.75	0.5
inglise keel	0.5	inglise keel	2	inglise keel	2	2.25	4.5	2.25
matemaatika	2.5	matemaatika	2.75	matemaatika	3	7.5	8.25	0.75
loodusõpetus	1	loodusõpetus	1	loodusõpetus	1	2.25	3	0.75
meie meel	1	meie meel	1	meie meel	1	1.5	3	1.5
muusika	1.5	muusika	1.5	muusika	1.5	4.5	4.5	0
loovusained	2	loovusained	2	loovusained	3	6.75	7	0.25
liikumisõpetus	2	liikumisõpetus	2	liikumisõpetus	2	6	6	0
KOKKU	15		17.25		18.75	45	51	6
LUBATUD	15		17.25		18.75			
						lisaks 6 kooli jagada		

- I kooliastmes toimub õppetöö üldõpetuse põhimõttel, sellest tulenevalt paneeleerib õpetaja õppetööd teemapõhiselt, arvestades ainete mahtu.
- Loovusaineteks loetakse kunsti ja tööõpetust.
- Liikumisõpetuses on kavandatud tunnid nii kehalisele kasvatusele kui ka folkloorile.
- Vaba tunniressursi arvelt õpetatakse koolis lisaks eesti keelt, inglise keelt, matemaatikat, loodusõpetust, meie meelt ning loovusaineid.

II kooliaste (tundide arv nädalas, arvestusega 1h = 60 min)

	4.kl		5.kl		6.kl	PÕK	Hansa koolis	sh koolis lisaks
aine		aine		aine				
eesti keel	4	eesti keel	2.5	eesti keel	2	8.25	8.5	0.25
		kirjandus	1.5	kirjandus	2	3	3.5	0.5
inglise keel	3	inglise keel	2.5	inglise keel	2	6.75	7.5	0.75
		B-võõrkeel	1	B-võõrkeel	2	2.25	3	0.75
matemaatika	3.5	matemaatika	3.5	matemaatika	3.5	9.75	10.5	0.75
loodusõpetus	1.25	loodusõpetus	2	loodusõpetus	2	5.25	5.25	0
		ajalugu	1	ajalugu	1.5	2.25	2.5	0.25
				ühiskonnaõpetus	1	0.75	1	0.25
meie meel	1	meie meel	1	meie meel	1	1.5	3	1.5
muusika	1	muusika	1	muusika	1	3	3	0
loovusained (kunst, tööõpetus)	2.5	loovusained (kunst, tööõpetus)	2	loovusained (kunst, tööõpetus)	2	6	6.5	0.5
liikumisõpetus (keh.kasvatus, rahvatants)	2.5	liikumisõpetus (keh.kasvatus, rahvatants)	2.5	liikumisõpetus (keh.kasvatus, rahvatants)	2.5	6	7.5	1.5
		valikaine	0.5			0	0.5	0.5
KOKKU	18.75		21		22.5	54.75	62.25	7.5
LUBATUD	18.75		21		22.5			
						lisaks 7.5 kooli jagada		

- Kui ainet on 1.5 tundi, siis on ühel poolaastal 1 tund nädalas ja teisel poolaastal 2 tundi nädalas.
- Meie meele õppeaine sisaldab inimeseõpetuse ja arvutiõpetuse tsükleid.
- Vaba tunniressursi arvelt õpetatakse koolis lisaks eesti keelt, kirjandust, A- ja B-võõrkeelt, matemaatikat, ajalugu, ühiskonnaõpetust, liikumisõpetust, meie meelt ning loovusaineid. Valikainena läbitakse B-võõrkeele eelkursused.

III kooliaste (tundide arv nädalas, arvestusega 1h = 60 min)

	7.kl		8.kl		9.kl	RÕK	Hansa koolis	sh koolis lisaks
aine		aine		aine				
eesti keel	1.5	eesti keel	2	eesti keel	1.5	4.5	5	0.5
kirjandus	1.5	kirjandus	1.5	kirjandus	1.5	4.5	4.5	0
inglise keel	2.25	inglise keel	2.5	inglise keel	2	6.75	6.75	0
B-võõrkeel	2.75	B-võõrkeel	2	B-võõrkeel	2	6.75	6.75	0
matemaatika	3	matemaatika	3.5	matemaatika	3.5	9.75	10	0.25
loodusõpetus	1.5					1.5	1.5	0
		füüsika	1.5	füüsika	1.5	3	3	0
		keemia	1.5	keemia	1.5	3	3	0
bioloogia	1	bioloogia	1.5	bioloogia	1.5	3.75	4	0.25
geograafia	1.5	geograafia	1	geograafia	1.5	3.75	4	0.25
ajalugu	1.5	ajalugu	1.5	ajalugu	1.5	4.5	4.5	0
				ühiskonnaõpetus	1.5	1.5	1.5	0
meie meel	1	meie meel	1	meie meel	1	1.5	3	1.5
muusika	1	muusika	1	muusika	0.5	2.25	2.5	0.25
loovusained (kunst, tööõpetus)	2	loovusained (kunst, tööõpetus)	2	loovusained (kunst, tööõpetus)	2	6	6	0
liikumisõpetus	2	liikumisõpetus	1.5	liikumisõpetus	1	4.5	4.5	0
KOKKU	22.5		24		24	67.5	70.5	3
LUBATUD	22.5		24		24			
						lisaks 3 kooli jagada		

- 7. klassi meie meel - õpioskused, inimeseõpetus, arvutiõpetuses loovtööks ettevalmistus, 8. klassi meie meel - inimeseõpetus, arvutiõpetuses loovtöö vormistamine, 9. klassi meie meel - inimeseõpetus, karjääriõpetus.
- Vaba tunniressursi arvelt õpetatakse koolis lisaks eesti keelt, matemaatikat, bioloogiat, geograafiat, meie meelt ning muusikat.

§ 11. Kooli eripära

- (1) I ja II kooliastmes toimub liikumisõpetuse tundide raames tantsuõpe - folkloor I kooliastmes ja rahvatants II kooliastmes.
- (2) Meie meel on kooli oma õppeaine, mis hõlmab suurt kogumit isiksuseks kujunemist toetavaid õppeaineid (inimeseõpetus, õpioskused, ettevõtlusõpetus, arvutiõpetus, karjääriõpetus). Õppetöö toimub aineid lõimivalt, mis võimaldab läbi viia õppeaasta vältel erinevaid õppekäike ja projektitöid.
- (3) Loovtööde juhendamine käib paralleelselt õppetööga, raporti vormistamist õpitakse 7. klassis ja raporti koostamine on planeeritud 8. klassi meie meele ainesse.
- (4) Koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 1. klassist ja B-võõrkeelena saksa, hispaania või vene keelt: 5. klassis õpitakse B-võõrkeeli eelkursustena, valik tehakse 5. klassi lõpus ning valitud B-võõrkeele õpe jätkub alates 6. klassist.
- (5) Koolis rakendatakse I ja II kooliastmes avatud klassiruumi metoodikat.
- (6) Avatud klassiruumi metoodika juhtpõhimõtted on järgmised:
 - õppimine on huvitav, kaasahaarav, interaktiivne ja mõtestatud;
 - õppimine on sotsiaalne protsess, mis juhtub parimas dünaamilises ja tõhusalt toimivas meeskonnas;
 - sisukas ja kestev õppimine viib põhjalike kogemuste kujunemiseni;
 - terviklik lähenemine teadmiste omandamisele, mis ühendab nii objektiivseid kui subjektiivseid kogemusi ning õppimist, on efektiivsem kui õpetamise informatsioon eraldi;
 - õpilased vajavad võimalusi uurida, sõnastada, arvata, luua ja avastada vastuseid oma küsimustele;
 - õpilased vajavad õppides võimalust õnnestuda ja ebaõnnestud, riskida ning õppida oma vigadest;
 - õpilaste võimalus teha mõtestatud valikuid õppekava kontekstis annab kogemuse protsessi juhtimisest ja vastutusest.
- (7) Kogu protsess toetab õppija kujunemist enastjuhtivaks õppijaks.

§ 12. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

- (1) Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamisel lähtutakse kooli arengukavast ja kooli õppekavast. Projektid kavandatakse koolile seatud õppe- ja kasvatusesmärkidest tulenevalt.
- (2) Ülekoolilised ja koolidevahelised projektid planeeritakse töörühmades (ainesektsioonides ja/või koostöö meeskondades) ja fikseeritakse kooli üldtööplaanis õppeaasta kaupa.
- (3) Ühe õppeainega ühes klassis planeeritavate projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajaliku aja planeerib õpetaja oma töökavas.
- (4) Mitmeid klasse või kogu kooli haaravad projekt-, õues- ja muuseumiõppe ning ekskursioonide ja õppekäikude aeg planeeritakse õppeaasta alguses ja kantakse kooli üldtööplaani.

§ 13. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted

- (1) Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

(2) Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
- aineõppes (sh üldõpetuses) – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainetes – need toetavad läbivate teemade käsitlemist;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

(3) Läbivad teemad on:

- **elukestev õpe ja karjääri kujundamine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- **teabekeskkond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuv tehnoloogilises elu-, õpi, ja töökeskkonnas; tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuv tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlblusnorme, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

§ 14. Ohutuse valdkonna põhimõtted

- (1) Ohutuse valdkonnas õpetatakse käituma liiklus-, tule-, veeohutuse ja teiste keskkonnast tulenevate ohtude puhul ning otsima vajaduse korral abi.
- (2) Ohutuse valdkonna teemade käsitlemisega suunatakse õpilast:
 - leidma ja kasutama tõenduspõhist informatsiooni turvalisusega seotud otsuste tegemiseks;
 - tutvuma põhiliste ohuallikate, ohuolukordade ja nende võimalike tekkemehhanismidega ning eristama ohtlikke ja ohutuid olukordi;
 - tutvuma turvalisust ja ohutust suurendavate vahendite (sh kaitsevahendite) ja võimalustega;
 - analüüsima erinevate (isiklike, sotsiaal-majanduslike, kultuuriliste ja keskkonna jt) tegurite mõju turvalisusele;
 - seadma ohutusega seotud eesmärgid ning analüüsima nende saavutamist;
 - käituma ohte ennetavalt;
 - kasutama turvalisust ja ohutust suurendavaid vahendeid;
 - rakendama teadmisi, enesekohaseid ja sotsiaalseid oskuseid ohutuse ja turvalisuse suurendamiseks;
 - märkama ja analüüsima ohuallikaid ja ohuolukordi ning hindama enda ja teiste käitumise võimalikke tagajärgi;
 - tegutsema ennast ohtu seadmata vastavalt ohuolukorrale;
 - analüüsima ohutuse ja turvalisusega seotud käitumist ja selle tagajärgi;
 - kutsuma abi erinevates ohuolukordades (liiklus-, vee- või tuleõnnetuse või terviseprobleemi korral, lõhkeaine leidmisel, hädaolukorras jne);
 - pöörduma ohutuse ja turvalisusega seotud küsimustes usaldusväärse täiskasvanu poole;
 - väärtustama enda ja teiste ohutust ja turvalisust;
 - käituma hoolivalt ja lugupidavalt enda, teiste ning ümbritseva keskkonna suhtes;
 - aktsepteerima ja järgima üldtunnustatud reegleid;
 - looma turvalist keskkonda ja olema oma käitumisega eeskujuks.
- (3) Klassi- ja aineõpetajad käsitlevad ohutuse valdkonna teemasid lõimituna ainetundides, klassijuhatajatundides ja õppekäikudel.

§ 15. Tervise valdkonna põhimõtted

- (1) Tervist edendava, liikuma kutsuva ja hooliva koolina väärtustame ning edendame õpilaste ja õpetajate vaimset tervist, tervislikku toitumist ning aktiivset liikumist.
- (2) Tervise teemasid käsitletakse lõimivalt erinevates õppeainetes ja klassijuhatajatundides. Õpetajate eestvedamisel on õpilastel võimalik osaleda valdkonnapõhistel õppekäikudel ning rahvaspordiüritustel.
- (3) Kool teeb koostööd kogukonnaga ning tagab õpilastele võimaluse aktiivseks liikumiseks koolis ja selle lähikümbruses.
- (4) Kool loob võimalusi vaimse tervise tasakaalu leidmiseks ning hoolib kõikidest koolipere liikmetest.

§ 16. Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

- (1) Õppeainete vaheline lõiming on üld- ja valdkonnapädevuste kujundamise võimalus, ainevaldkondade

siseste ja ainevaldkondade üleste seoste loomise viis, seda protsessi toetavad läbivad teemad.

- (2) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonna pädevuste kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõimingud teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
- (3) Õppeainete vahelise lõimingu võimaluste parema realiseerimise huvides arvestatakse nendega koolikeskkonna kujundamisel, tunnijaotuskava koostamisel, kooli aineteüleste, klassidevaheliste ja ülekooliliste projektide kavandamisel.
- (4) Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil.
- (5) Õppeainete vaheline lõiming realiseerub eelkõige:
 - õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse lõimingu sisu ja eesmärgi;
 - aineõppes – lõimingust lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleste, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete lõiming erinevate õppeainetega on sõltuv ainevaldkondade vaheliste seoste tihedusest;
 - õpetajate koostöös - teadlik teemade käsitlemine ja viitamine teisele õppeainele saab toimuda lõimivalt teiste ainete ainekavade tutvumisega ning erinevate aineõpetajate õpieesmärkide ühisarutelus. Ühistes aruteludes määratletakse erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku;
 - kooli oma aine „Meie meel“ on mitut õppeainet ühendav ja aitab õppijal mõista ainetevahelisi seoseid, toetab üldpädevuste ja ainevaldkondade pädevuste kujunemist;
 - korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides;
 - lõimivas loovtöös – on õpilasel kõige otsesemad võimalused siduda tervikuks oma erinevates õppeainetes omandatud teadmised.
- (6) Ainevaldkondade õppeainete kaudu kujundatavate üldpädevuste arengu toetamise, läbivate teemade käsitlemise ning õppeainete lõimingu rakendamise viisid esitatakse kõigi valdkonda kuuluvate õppeainete kohta tervikuna. Õppeainete õpitulemused ja õppesisu, sealhulgas praktiliste tööde loetelu esitatakse õppeainete kaupa klassiti.
- (7) Üldõpetuse ja õppeainete lõimingu korral esitatakse õpitulemused klassiti nii, et nendes kajastuvad kõikide lõimitud õppeainete tulemusi.

§ 17. Loovtöö korraldamise põhimõtted

- III kooliastme loovtöö valdkonna valib õpilane, loovtöö võib olla individuaalne või rühmatöö. Loovtööde rõhuasetus ja teemade valdkonnad kinnitatakse igal õppeaastal ja nende valimisel arvestatakse õpilaste ja aineõpetajate ettepanekutega.

- Läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö võib olla uurimus, projekt, kunstitöö, vabatahtlik töö kogukonnas või muu taoline.
- Loovtööd võib teha kogu III kooliastme jooksul, eelistatult 8. klassis. Loovtöö võib olla nii loominguline kui uurimuslik. Loovtööde toimumise täpsem korraldus kinnitatakse Tartu Hansa Kooli loovtöö juhendis kooli tegevuskavas.
- Loovtöö hindamisel kasutatakse hinnanguid “arvestatud kiitusega”, „arvestatud” või „mittearvestatud”.

§ 18. Karjääriteenuste korraldamise põhimõtted

- (1) Karjäärinõustamine toimub 1. – 9. klassini ning on planeeritud tegevustena aine- ja töökavades, klassijuhataja ning huvijuhi tegevustes.
- (2) Karjääriteenuse korraldust koolis koordineerib karjäärikoordinaator. Karjääriteenusteenust osutavad karjäärikoordinaator, sotsiaalpedagoog, psühholoog ja huvijuht.
- (3) Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilasel saada tuge, kui õpilane vajab abi või nõu:
 - oma tuleviku ja karjääri planeerimisel,
 - oma õpingute ühildamisel töö või õppekavavälise tegevusega,
 - statsionaarsest õppest mittestatsionaarsesse ülemineku kohta või kooli lõpetamiseks eksternina,
 - individuaalsel õppekaval õppimise ja individuaalse õppekava taotlemise kohta,
 - eneseanalüüsi koostamisel,
 - vestlusteks valmistumisel või gümnaasiumisse astumiseks.
- (4) Karjääriteenuse osutamisel õpilastele:
 - toetatakse nende osalemist erinevates noorteprojektides ja -programmides ning rahvusvahelises suhtluses;
 - ollakse õpilase usaldus- ja kontaktisikuks suhetes täiskasvanute maailmaga;
 - vahendatakse õpilastele vajalikku informatsiooni vaba aja tegevuse ja kutsesuunitluse alal;
 - toetatakse õpilasi eluaegse õppe põhimõtte väärtustamisel.
- (5) Karjääriplaneerimist toetab Töötukassa (õpilaste grupiviisilised ning individuaalsed nõustamised). Karjääriplaneerimise eesmärgil teeb kool koostööd gümnaasiumite ja kutseõppeasutustega.

§ 19. Kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana

- (1) Õpilase vanema ja direktori või direktori volitatud isikuga kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekavavälist õppimist koolis läbitava õppe osana tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemused.
- (2) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võimaldab suurendada õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja õpilastele võimaluse ennast teostada.
- (3) Kooli õppekavavälise õppimise arvestamisel lähtutakse õpitu sisust ja õpitulemustest. Koolil on õigus nõuda täiendavaid materjale, kui tõendusmaterjal õpitu sisu või õpitulemuste kohta pole piisav.
- (4) Kooli õppekavavälise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.
- (5) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamisel kooli õppekava osana võivad äraütlemlised olla

seotud tähtajalise või sisulise aegumise või kooli õppekavale mittevastavusega.

- (6) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks esitab lapsevanem või lapse seaduslik esindaja kooli direktorile avalduse ja koolivälise tegevuse juhendaja (treener, huvikooli õpetaja või õpilase juhendaja) ülevaate õppetegevuse sisust. Avaldusi saab esitada kaks korda õppeaastas: 15. oktoobriks ja 15. veebruariks.
- (7) Kooli õppekavaväliste õpingute või tegevuste arvestamiseks vaatab kooli juhtkond direktorile laekunud avaldused läbi ning teeb otsuse õpingute arvestamise kohta kooli õppekava osana. Vajadusel kaasatakse arutelule aineõpetaja(d).

§ 20. Õpilaste ja lastevanemate teavitamine ning nõustamine

- (1) Õpilasi ja lapsevanemaid teavitatakse kooli korraldusest, õppetööga seonduvast, õpilase korraldusest ja olulistest tegevustest ning sündmustest õpilaspäeviku (1.-4.klassis kohustuslik, hiljem soovituslik), eKooli, Tartu Hansa Kooli veebilehe ja personaalsete teatiste kaudu.
- (2) Õppeperioodi algul teevad aineõpetajad õpilasele teatavaks peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid ning hindamise korralduse. Klassijuhataja teavitab planeeritavatest üritustest.
- (3) Õpilast ja vanemat teavitatakse e-kooli kaudu õpilase tunnis osalemise, hinnete, märkamiste ja ülesannete osas. Et oluline info jõuaks operatiivselt õpilase ja pereni, kohustuvad nii õpilased kui vanemad seda jooksvalt jälgima.
- (4) Klassi- või aineõpetajad nõustavad vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises. Vajadusel kaasatakse nõustamisse tugispetsialistid.
- (5) Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse temaga koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguvestlus, mille põhjal lepitakse kokku edasises õppes ja arengu eesmärkides. Lisaks korraldab kool õpilasega arenguvestluse ühe kuu jooksul juhul, kui õpilase mahajäämusest tingituna on vajadus tugimeetmete järele.
- (6) Arenguvestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja. Kui kool ei ole saanud õppimiskohustusliku õpilase seadusliku esindajaga arenguvestluse aja kokkuleppimiseks kontakti või seaduslik esindaja ei ole teist korda ilmunud arenguvestlusele kokkulepitud ajal, teavitab kool sellest õpilase linnavalitsust, kes vajaduse korral rakendab meetmeid lapse õiguste kaitsmiseks.
- (7) Kui ilmneb õpilase andekus, tagatakse talle koolis individuaalse õppekava rakendamine ning vajaduse korral täiendav juhendamine aineõpetajate või teiste spetsialistide poolt haridusprogrammide või haridusasutuste kaudu.
- (8) Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, võimaldatakse täiendav pedagoogiline juhendamine (konsultatsioonid, ainealane õpiabiplaan).
- (9) Kooli tugispetsialistid (eripedagoogid, psühholoogid, sotsiaalpedagoogid, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe koordineerija HEVKO) teevad koostööd ja nõustavad õpilasi, õpetajaid ning lapsevanemaid.
- (10) Kooli üldkoosolek toimub vähemalt üks kord õppeaasta jooksul.

§ 21. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetajate koostöövormideks on osalemine ainesektsioonides ja õpiringides, projektides ja projektipäevadel,

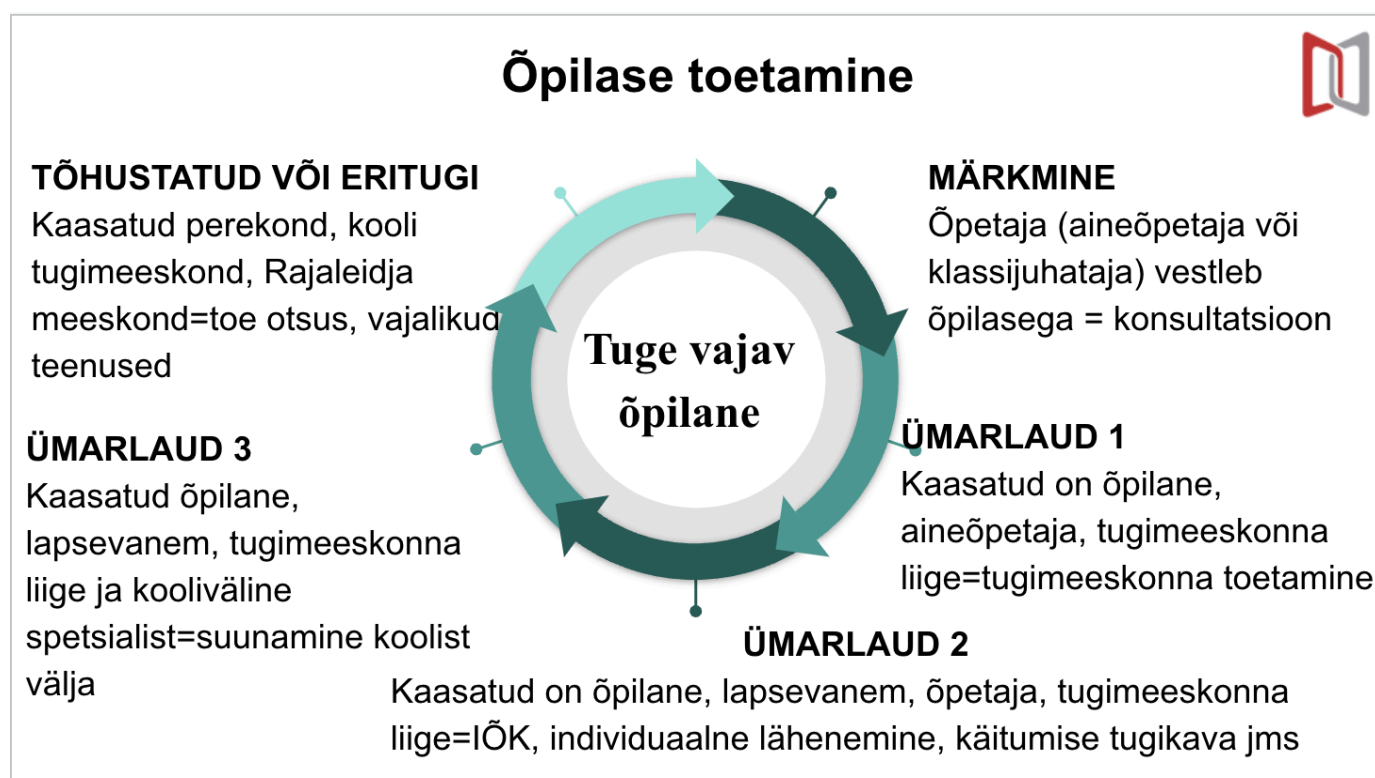
samuti ülekooliliste ürituste korraldamine, kolleegide (sh alustavate kolleegide) toetamine ning osalemine töökoosolekutel ja koostööpäevadel.

- (2) Õpetajate töö planeerimisel lähtutakse kooli arengukavast, õppekavast ja üldtööplaanist.

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

§ 22. Õppekorralduse põhimõtted ja kord

- (1) Kool lähtub õppe korraldamisel kaasava hariduse põhimõtetest.
- (2) Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistide koostöös juuresoleva mudeli alusel.

- (3) Kui õpilasel ilmneb vajadus saada õpiabi, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase toe vajaduse hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.
- (4) Õpilase toetamiseks saab kool rakendada üldist tuge, tõhustatud tuge või erituge.
- (5) Üldist tuge rakendatakse õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel. Õpilase toetamiseks pakutakse vajadusel:
- õpetajapoolset individuaalset lisajuhendamist;
 - tugispetsialistide teenust;
 - individuaalselt või rühmas toimuvaid õpiabitunde.
- (6) Kui kooli tagatud üldine tugi ei anna õpilase arenguks soovitud tulemusi, siis võib rakendada koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel tõhustatud tuge või erituge.

- (7) Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika- ja käitumishäire või muu tervises seisundi või puude tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
- pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
 - pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
 - pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
 - õpet eriklassis.
- (8) Erituge rakendatakse õpilasele kellel on raske ja püsiv psüühikahäire või intellektipuue või meelepuue või liitpuue ja kes vajab:
- puudespetsiifilist õppekorraldust, -keskkonda, -metoodikat, -vahendeid ning õppes osalemiseks pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
 - osajaga õpet individuaalselt või rühmas või pidevat individuaalset tuge klassis või õpet eriklassis.
- (9) HEVKO ülesanne on korraldada koolisisesest meeskonnatööd õpilaste õppe ja arengu toetamiseks ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist.
- (10) Õpilase erivajaduse selgitavad koolis välja aineõpetajad ja kooli tugispetsialistid. Aineõpetajat toetavad ja juhendavad toe väljaselgitamisel kooli tugispetsialistid.
- (11) Testimiste ja uuringute tulemused, samuti õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile (ÕIAJK).
- (12) Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab HEVKO koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega soovitud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.
- (13) Õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks võib lisaks tavaklassidele moodustada ka õpiabi- või temporühmi või eriklasse. Õpe õpiabi- või temporühmas või eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb HEVKO ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi. Tõhustatud- ja erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis peab arvestama koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.
- (14) Õpiabi- või tasemerühma või eriklassi vastuvõtmise otsustab direktor. Otsuse tegemisel lähtub direktor õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekust.
- (15) Õpilaste arvu õpiabirühmas, tasemerühmas ja eriklassis määrab direktor, arvestades õpilaste hariduslike erivajaduste iseloomu, kooli eripedagoogi, HEVKO ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.
- (16) Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni kaheteistkümne (12) õpilasega ja erituge saavate õpilaste puhul kuni kuue (6) õpilasega. Kooli pidaja võib põhjendatud juhul direktori ettepanekul ja hoolekogu nõusolekul suurendada konkreetses eriklassis õpilaste arvu üheks õppeaastaks.

§ 23. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks kohaldatavad erisused

- (1) Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema nõusolekul eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.
- (2) Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul

vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

- (3) Kool võib õpilase individuaalse arengu toetamiseks kokkuleppel õpilase ja tema vanemaga teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas. Kokkulepe peab olema kirjeldatud õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil. Vajaduse korral tuleb koostada individuaalne õppekava (IÕK) või õppeplan.
- (4) Kool koostab õpilasele IÕK juhul, kui:
 - õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
 - õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
 - õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
 - kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest.

Hindamine, järgmisse klassi üleviimine ja põhikooli lõpetamine

§ 24. Hindamine

- (1) Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille käigus
 - kogutakse järjepidevalt teavet õpilase arengu kohta;
 - analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist;
 - antakse tagasisidet või hinnatakse õpilast hindega;
 - innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning see on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
- (2) Õppimist toetava hindamise eesmärk on toetada õpilase arengut ja tema kujunemist iseseisvaks õppijaks. Selleks arendatakse õpilase oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida. Õpilane kaasatakse enese- ja kaaslase hindamisse, et tõsta õpimotivatsiooni ning toetada õpilase enesehinnangu kujunemist. Läbi hindamise toetatakse õpilase individuaalset arengut, õppija julgust, iseseisvust ja loovust. Hindamisega antakse alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks. Hindamisega toetatakse ja suunatakse õpilast edasise haridustee valikul.
- (3) Esimeses kooliastmes on hinde kujunemisel määravamaks õpilase areng, st. hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside andmisel rõhutatakse õpilase tugevusi (mida ta teab, mida ta teha oskab ja kuidas ta õppijana areneb). Teises ja kolmandas kooliastmes on üha suurem roll omandatud ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemisel õppe aluseks oleva ainekava oodatavate õpitulemustega.
- (4) Õppetunni või muu õppetegevuse vältel saab õpilane õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade), ent ka käitumise, hoiakute ning väärtushinnangute kohta.
- (5) Tagasisidestamise üks meetod on arenguvestlus. Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja

toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel antakse tagasiside õpilase käitumisele ja hoolsusele, samuti seatakse uued eesmärgid õppimisele. Arenguvestluse oluline osa on õpilase enesehindamine.

- (6) Õppimist toetava vahendina võib kasutada õpimappi/õpipäevikut, mis sisaldavad nii õppetöid kui tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe/õpipäevikuid võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta. Kogutud materjale võib kasutada arenguvestluse alusmaterjalina.

§ 25. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- (1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
- (2) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (nt esituste), kirjalike (nt kirjandid, kontrolltööd, tunnikontrollid) ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel.
- (3) Trimestri algul teeb vastava õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine õpieesmärgid ja planeeritavad õpitulemused, nende hindamise aja ja vormi. Kohustuslikud tööd, mida õpilane on kohustatud tegema (aeg, sisu, arv, maht) on märgitud õpetaja aine töökavasse. Poolaasta-, trimestri või aastahinne pannakse välja siis, kui on omandatud vähemalt 2/3 õppeperioodi materjalist.
- (4) Trimestri õpitulemuste omandamist kontrollivate suuremahuliste kirjalike tööde (kontrolltööde, kirjandite, jmt) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja toimumise ajad kannab aineõpetaja e-koolis kontrolltööde graafikusse. Kui kontrolltööd ei saa mõjuvatel põhjustel ette nähtud ajal teha, lepitakse õpilastega kokku selleks sobiv aeg.
- (5) Kirjalikud tööd tagastatakse õpilasele kümne tööpäeva jooksul alates töö esitamisele järgnevast päevast. Suuremahuliste tööde (kirjandid, referaadid, uurimistööd jms) puhul võib tagastamisaeg olla maksimaalselt kakskümmend tööpäeva.
- (6) Hiljemalt iga koolipäeva lõpus kannavad õpetajad eKooli hinded, hilinemised, puudumised, tunnikirjeldused ja kodused ülesanded. Positiivsed ja negatiivsed tähelepanekud õpilaste kohta kajastatakse eKoolis.
- (7) Õpilase tööle antakse suulist ja/või kirjalikku tagasisidet.
- (8) I kooliastmes (1. - 3. klass) väljendatakse ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi sõnaliste hinnangutega:

- S - suurepärase (sooritus 100% õigesti)
- VH - väga hea (sooritus vähemalt 90% õigesti)
- HE - hea (sooritus vähemalt 70% õigesti)
- VAH - vajab harjutamist (sooritus vähemalt 50% õigesti)
- AV - abivajav (sooritatud individuaalse juhendamise toel)
- O - omandamata (sooritus jääb alla 50%)

- (9) I ja II kooliastme oskusainetes (nt muusika, liikumisõpetus, tehnoloogia, kunst, meie meel, silmaring) ja III kooliastme loovtöös väljendatakse saadud tulemusi järgmiste hinnangutega:
- A+ - „arvestatud kiitusega” (sooritus 100%)
- A - „arvestatud“ (sooritus 50% - 99%)
- MA - „mittearvestatud“ (sooritus alla 50%)
- (10) Hinnang „Arvestatud kiitusega” (A+) antakse tööle, millega saavutatud õpitulemus vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral (sooritus 100%); „Arvestatud“ (A) antakse tööle, millega saavutatud õpitulemus vastab õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele (sooritus 50 - 99%) ja hinnang „Mittearvestatud“ (MA) antakse tööle, mis ei vasta taotletavatele õpitulemustele (sooritus alla 50%).
- (11) Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et tööd koostatakse nii, et
- hindegas „5” – 90 – 100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust;
 - hindegas „4” – 75 – 89%,
 - hindegas „3” – 50 – 74%,
 - hindegas „2” – 20 – 49%;
 - hindegas „1” – 0 – 19%.
- (12) Hindamisel viie palli süsteemis:
- hindegas „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - hindegas „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - hindegas „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
 - hindegas „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus;
 - hindegas „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused ei võimalda oluliste raskusteta hakkama saamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- (13) Õpetajal on lubatud jooksval hindamisel kasutada märki „x”, mis märgib sooritamata, aga hindamisele kuuluvaid töid, mis tuleb järele vastata 10 tööpäeva jooksul, ja juhul kui õpilane on olnud pikalt haige või esindanud kooli, siis võimaldatakse õpilasele järelvastamiseks rohkem aega.
- (14) Kui õpilane keeldub tööd esitamast või keeldub vastamast, ei pea kinni kokkulepitud tähtajast, hinnatakse teda „x”-ga. Õpetaja on kohustatud tegema eKoolis õpilasele vastavasisulise selgitava märkuse.
- (15) Kui õpilane on saanud hindeks „x” ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata 10 tööpäeva jooksul,

hinnatakse õpilase teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk” või „mittearvestatud“. Õpetaja teeb vastava paranduse asendades “x” eKoolis “1” või „MA“.

- (16) Kui hindamisel tuvastatakse õppeülesande täitmisel kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindegas „nõrk“ või „mittearvestatud“.
- (17) Õpilasele antakse võimalus nõrga ja puuduliku hinde või tegemata töö järelvastamiseks. Saadud hinne asendab eelneva hinde, juhul kui see on eelnevast hindest parem. Järelvastamise võimalus on 10 tööpäeva jooksul alates hinde teatavaks tegemisest eKoolis (pikema puudumise korral on täiendav järelvastamise võimalus õpilasel vastavalt kokkuleppele aineõpetajaga).
- (18) Täiendav järelvastamise võimalus on õpilasel vastavalt kokkuleppele aineõpetajaga.
- (19) Igal aineõpetajal on vähemalt kord nädalas konsultatsiooniaeg (aeg õpetamiseks ja õpilasele küsimiseks) ning vähemalt kord nädalas järelvastamisaeg. Need ajad on avalikustatud kooli kodulehel.
- (20) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
- (21) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest lõikes 1 nimetatud taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

§ 26. Kokkuvõttev hindamine ning õpilase järgmisse klassi üleviimine

- (1) Kokkuvõttev hindamine on hinnete koondamine trimestri- või poolaastahinneteks ning vastavate hinnete koondamine aastahinneteks.
- (2) I kooliastmes toimub kokkuvõttev hindamine kaks korda õppeaastas (I õppepoolaasta ja II õppepoolaasta lõpus).
- (3) II ja III kooliastmes toimub kokkuvõttev hindamine üldjuhul kolm korda õppeaastas (I, II ja III trimestri lõpus), ühe nädalatunniga õppeaine korral kaks korda õppeaastas (I õppepoolaasta ja II õppepoolaasta lõpus).
- (4) Kokkuvõtva hindamise aluseks on õpilase ainealased teadmised ja oskused võrreldes õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitud eesmärkidega.
- (5) 1. - 3. klassis kasutatakse ainealaste teadmiste ja oskuste kokkuvõtval hindamisel sõnalisi hinnanguid. Õpilased saavad poolaasta lõpus hinnangupõhise tunnistuse. Sõnaline tagasiside on positiivne ja toetav kirjeldus klassi eeldatavate õpitulemuste saavutatuse, õpilase arengu, motivatsiooni, suhtlemis- ja koostööoskuste kohta. Sõnaline hinnang võimaldab numbrist täpsemini kirjeldada nii hetkeseisu kui anda soovitusi edasiseks.
- (6) 1. - 6. klassis kasutatakse loovusainetes (muusika, kunst, tehnoloogia, käsitöö ja kodundus), kehalises kasvatuses ja meie meeles mitteeristavat hindamist (“A” või “MA”).
- (7) Trimestri kahel viimasel nädalal tehtud teadmiste kontrolli hinded kantakse järgmisesse trimestrisse vastavalt õpetaja töökavale ja kokkuleppele õpilastega.
- (8) Õpilasele, kelle ühe trimestri hinne on „puudulik” või „nõrk” või on jäetud hinne välja panemata, määratakse kooli õppenõukogu otsusel tugimeede.
- (9) Perioodihinnete või -hinnangute alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta

täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmise klassi üleviimise otsus tehakse enne viimase õppeveerandi lõppu.

- (10) Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt perioodihinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.
- (11) Õppenõukogu otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamais õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

§ 27. Põhikooli lõpetamine

- (1) Põhikooli lõpetanuks ning õppekava kõik õpitulemused omandanuks peetakse õpilast, kelle õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad” või „arvestatud”, kes on kolmandas kooliastmes teinud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ja ühe eksami omal valikul.
- (2) Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaks lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- (3) Põhikooli lõpetanuks võib õppekava kõiki õpitulemusi omandamata õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on:
- (a) kuni kahes õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne;
 - (b) ühes õppeaines „nõrk” või „puudulik” aastahinne ning kes on ühe lõpueksami sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest. „Nõrk” või „puudulik” aastahinne ja sooritus alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest lõpueksamil ei tohi olla samas õppeaines;
 - (c) kolm lõpueksamit sooritatud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.
- (4) Õppenõukogu otsusega jäetakse klassikursust kordama 9. klassi õpilane juhul, kui õpilane või piiratud teovõimega õpilase puhul seaduslik esindaja ei esita kirjalikku avaldust põhikooli lõpetamiseks. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või piiratud teovõimega õpilase seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- (5) Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel kooli õppekavaga või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel.

RAKENDUSSÄTTED

§ 28. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Kooli õppekava uuendamise ettepanekuid võivad teha kõik koolis toimivad ühendused ja kooli omanik. Hiljemalt iga õppeaasta lõpuks vaadatakse läbi kõik sellel õppeaastal tehtud muudatusettepanekud ja viiakse parandused sisse kooli õppekavasse.
- (2) Kooli õppekava uuendamise aluseks võivad olla ka seaduste muudatused.
- (3) Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- (4) Kooli õppekava kehtestab direktor käskkirjaga.